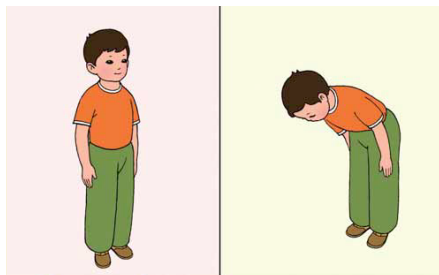
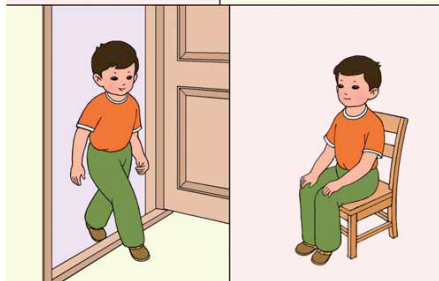

Người trưởng thành có uống rượu bia thì cũng không nên uống quá nhiều, uống say rồi, ăn nói quăng xiên, lại sanh ra tật xấu, có thể sẽ gây ra nhiều việc không hay.

**Đi thông thả,
đứng thẳng ngay
Lúc vái chào,
thành tâm kính.**

**Không đập ngạch,
không dựa nghiêng
Không ngồi duỗi,
không rung đùi.**

Khi đi thì chân bước ung dung vững chãi, chậm rãi từ tốn, không vội vội vàng vàng, cũng không luống cuống. Khi đứng thì đứng ngay ngắn, đầu thẳng ngực thẳng, tinh thần sung mãn, không cúi lưng ổng ẹo, ỉu xiu thiếu nhã. Khi chào hỏi người khác dù là cúi đầu hay chấp tay cũng phải chân thành cung kính, chứ không phải làm lấy lệ cho xong.

Khi vào nhà không được đập chân lên ngạch cửa; khi đứng thì không ngã nghiêng xiêu vẹo; khi ngồi thì không duỗi

thẳng hai chân ra, cũng không tùy tiện rung đùi. Những hành động này đều là hành động không trang nghiêm, có tính ngạo mạn, tổn hại đến phong cách của người quân tử.

**Vén nhẹ màn,
không gây tiếng
Chỗ quanh góc,
tránh dừng va.**

**Bưng vật rộng,
giống vật dày
Vào phòng trống,
giống có người.**

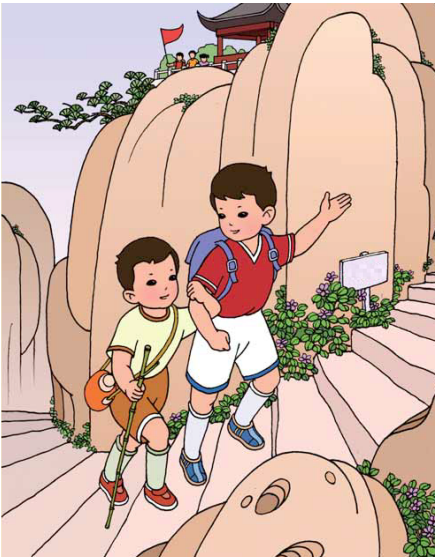
Khi vào nhà [vào phòng], dù là vén màn hay mở cửa đều phải nhẹ nhàng, tránh gây ra tiếng ồn. Khi đi đến chỗ có góc cạnh thì nên cẩn thận đi chậm lại, để tránh bị thương do va phải góc tường hoặc góc cạnh đồ vật.

Khi cầm những vật như bình, hộp rộng thì phải cầm như thể có chứa đồ bên trong, cẩn thận kéo rút bẻ hoặc làm bể. Không tùy tiện vào nhà [vào phòng người khác] khi không có người cũng như khi có người.

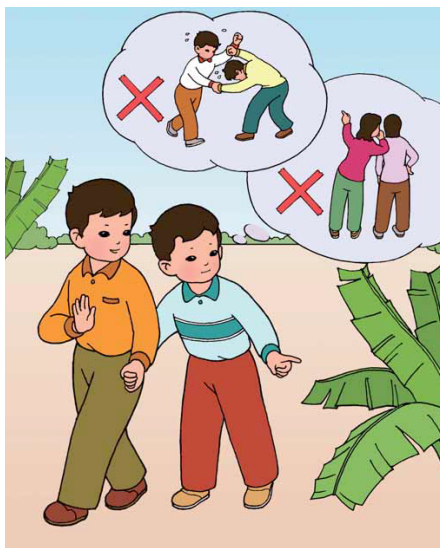
Đừng làm gấp, gấp dễ sai

Làm việc thì không được vội vội vàng vàng, hấp tấp vì như vậy dễ gây ra sai sót.

Không ngại khó, chớ qua loa.

Không nên ngại khó sợ khổ mà do dự chần chừ, cũng không nên làm qua loa tùy tiện đối phó cho xong chuyện.

**Chỗ tranh cãi,
chớ lân la
Chuyện tà mị,
chớ hỏi qua.**

Ở những nơi dễ xảy ra tranh cãi đầu đá như sông bạc, quán rượu... thì tuyệt đối không bước vào để tránh bị ảnh hưởng không tốt. Những chuyện tà ma hoang đường thì phải từ chối không nghe, không xem cũng không hiếu kỳ đi hỏi cho biết để tránh bị nhiễm những tâm tính không tốt.

**Sắp vào nhà,
hỏi có ai
Bước vào phòng,
phải lên tiếng.**

**Nếu người hỏi,
thì xưng tên
Không nói “Tôi”,
vậy chẳng rõ.**

Trước khi vào nhà [vào phòng] người khác thì phải hỏi trước “Có ai ở nhà không?”, không nên lỗ mãng chạy vào nhà [phòng] người ta. Trước khi vào phòng khách thì nên lớn tiếng hỏi để cho người trong nhà biết là có khách đến. Nếu người trong nhà [phòng] hỏi: “Ai đấy?” thì nên trả lời bằng tên của mình, chứ không nói cộc lốc: “Tôi đây!”, làm người trong nhà [phòng] không thể nhận biết là ai cả.

**Dùng đồ người,
phải hỏi trước
Nếu không hỏi,
giống trộm thôi.**

**Mượn đồ dùng,
hoàn đúng hẹn
Sau mượn nữa,
rất dễ dàng.**

Mượn đồ người khác thì phải xin phép trước [mới được lấy dùng]. Nếu chưa hỏi ý trước mà tự tiện lấy dùng chính là hành vi trộm cắp. Đồ vật mượn dùng phải giữ gìn cẩn thận và phải trả lại đúng hẹn, để sau này cần dùng đến thì lại có thể dễ dàng mượn nữa.

Chương 4: Sống uy tín

**Khi nói chuyện,
tín làm đầu
Lừa và dối,
chẳng nên đâu.**

Mở miệng nói chuyện trước hết phải chân thành uy tín; nhận lời làm giúp người khác thì nhất định phải giữ lời, không đủ sức làm thì không nên tùy tiện nhận lời, thậm chí lại càng không nên nói mấy lời lừa gạt hay nói lời ngon tiếng ngọt.

**Nói nhiều lời,
không bằng ít
Nói thật thà,
không nịnh hót.**

**Lời xảo trá,
tiếng tục thô
Thói côn đồ,
đều phải bỏ.**

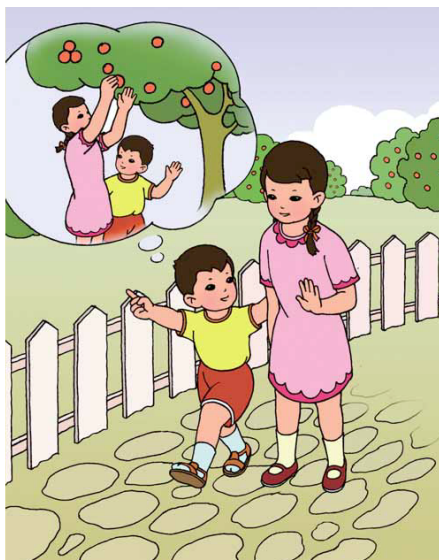
Nói nhiều không bằng nói ít, nói ít không bằng nói lời hay. Nói phải nói đúng chỗ, đáng nói mới nói, không đáng thì tuyệt đối không nói. Ứng xử việc đời thì thận trọng từ lời nói đến hành vi. Nói chuyện thì phải đúng theo sự thật [không dùng lời hoa mỹ để bóp méo sự thật].

Không nên nói lời ngon ngọt, ton hót nịnh bợ, xảo trá quỷ quyệt, thô tục bậy bạ, cũng đừng để bị tập nhiễm cách nói chuyện lỗ mãng thô tục của bọn lưu manh côn đồ.

**Biết chưa rõ,
chớ vội nêu
Hiểu chưa tường,
đừng vội nói.**

Đối với bất cứ việc gì, khi chưa rõ thực hư ra sao thì không nên phát biểu ý kiến. Đối với những việc chưa hiểu rõ [chân tướng] sự thật thì không nên tùy tiện phổ biến để tránh gây ra những hậu quả không hay.

**Việc không đúng,
chớ nhận bừa
Nếu nhận rồi,
liền khó xử.**

Những việc không hợp đạo lý thì không nên tùy tiện nhận lời. Nếu tùy tiện hứa hẹn thì đến lúc làm không được sẽ làm cho mình khó xử.

**Lúc nói chuyện,
chậm rõ ràng
Không hấp tấp,
tránh mơ hồ.**

Khi nói chuyện, phát âm rõ ràng từng chữ, từ tốn nói, không nói nhanh, càng không nên nói ý nghĩa mơ hồ.

**Người nói đúng,
kẻ nói sai
Chớ thầy lay,
vào can dự.**

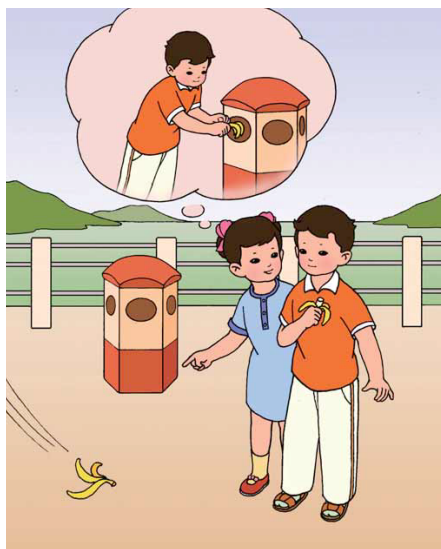
Khi gặp người nói quăng
xiên bậy bạ thì nghe qua rồi
bỏ, phải dùng trí tuệ để phán
đoán chứ không sơ suất để bị
ảnh hưởng xấu. Không nên
can thiệp những việc không
có liên quan đến mình, để khỏi

phải dính vào những chuyện lôi thôi rắc rối.

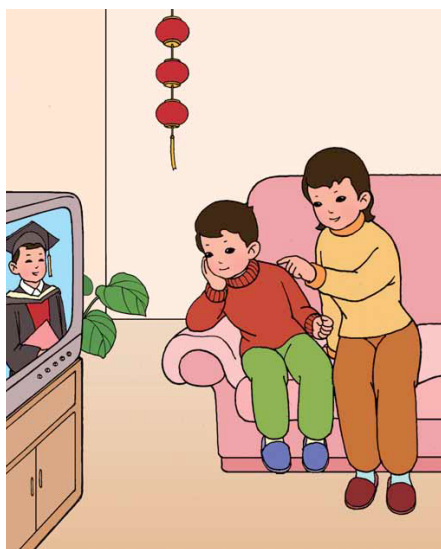
**Thấy người tốt,
học theo ngay
Dù kém xa,
dần theo kịp.**

Nhìn thấy những ưu điểm
hoặc việc làm tốt của người
khác thì phải lập tức nghĩ đến
việc phải học tập theo, dù là
hiện tại khả năng còn kém xa
cũng quyết định từng bước
làm cho được.

**Thấy người xấu,
nhìn lại mình
Có liền sửa,
không thì tránh.**

Nhìn thấy kẻ khác có những hành vi xấu ác thì phải tự suy ngẫm lại, xem xét [lại bản thân] coi mình có những thói hư đó không, nếu có thì sửa đổi, không thì cố tránh.

**Đức với tài,
làm và học
Không bằng người,
tự cố lên.**

Mỗi người đều phải nên chú trọng việc bồi dưỡng phẩm chất đạo đức, học vấn và tay nghề của riêng mình. Nếu thấy mình có chỗ không bằng người thì phải nên đề tâm phấn đấu làm cho bằng được.

**Việc áo quần,
cùng ăn uống
Có thua người,
cũng không buồn.**

Còn về ăn mặc bề ngoài
hay ăn uống không bằng
người ta thì không nên lưu ý
bận tâm, lại càng không nên
tự ti mặc cảm.

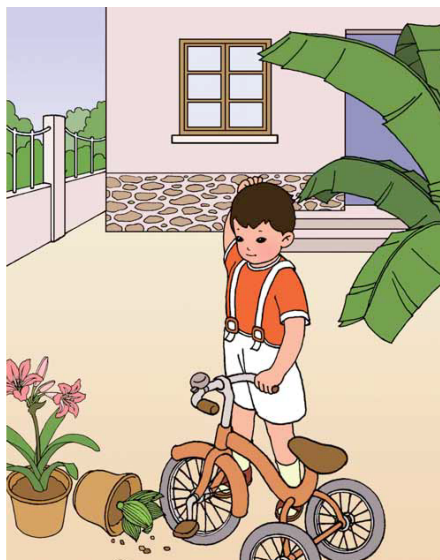
**Chê vội giận,
khen liền vui
Bạn xấu tím,
bạn tốt lui.**

**Nghe khen sợ,
chê lại mừng
Nhiều bạn tốt,
đến chơi chung.**

Nếu nghe người khác nói
đến khuyết điểm của mình mà nổi giận, nghe người khác

khen ngợi mình mà vui mừng thì bạn xấu sẽ tiếp cận còn bạn bè tốt dần dần sẽ tránh xa.

Ngược lại, khi nghe người khác khen ngợi, không những không đắc ý hí hửng mà còn khiêm cung tự xét lại, chỉ sợ là làm chưa đủ tốt, phải tiếp tục cố gắng; còn khi bị người khác phê bình khuyết điểm, không những không nổi giận mà còn vui vẻ tiếp thu, người thật sự chân thành đáng tin như vậy dần dần sẽ kết được nhiều bạn bè tốt.

**Vô ý phạm,
gọi là sai
Cố tình làm,
thành ra ác.**

Vô tình làm sai việc gì thì gọi là lỗi nhưng nếu đã biết rõ sai mà vẫn cố ý làm thành ra tội.

**Sai chịu sửa,
dần liền hết
Cố giấu che,
càng thêm nặng.**

Biết sai mà chịu sửa là hành động của người dũng cảm, việc sai sót tự nhiên sẽ giảm dần đến không còn [sai sót nữa], còn nếu đã làm sai mà còn cố che giấu thì sai lại càng sai, tội càng nặng thêm một bậc.

Chương 5: Thương mọi người

**Hễ là người,
đều thương yêu
Chung bầu trời,
cùng quả đất.**

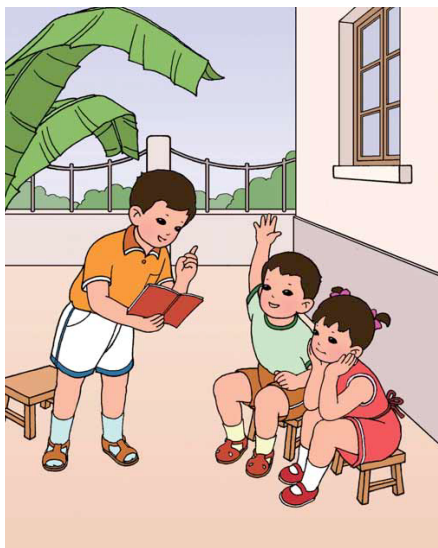
Chỉ cần là con người thì là đồng loại, không phân biệt chủng tộc, dân tộc, tôn giáo tín ngưỡng, tất cả đều nên thương yêu lẫn nhau. Tất cả đều sinh ra, lớn lên, sinh sống trên cùng quả đất dưới cùng bầu trời, không nên phân biệt bạn – tôi mà nên hợp tác hỗ trợ lẫn nhau thì mới có thể duy trì được cộng đồng cùng nhau sinh sống và phát triển.

**Đức hạnh cao, danh tự cao
Người ta trọng, không do tướng.**

**Người tài cao, danh vọng lớn
Mọi người phục, chẳng vì khoác.**

Người có đức hạnh cao thì danh tiếng cũng tự nhiên lớn. Điều làm người ta kính trọng chính là đạo đức tốt chứ không phải là tướng mạo bên ngoài. Người có tài năng, khả năng xử lý công việc giỏi thì tự nhiên sẽ có uy tín lớn. Mọi người yêu thích nể phục người đó là yêu thích nể phục cái tài giải quyết công việc chứ không phải cái tài khoe khoang của người đó.

**Giúp được người,
đừng ích kỷ
Người khác giỏi,
chớ tị hiềm.**

Nếu bạn có khả năng [làm việc] giúp mọi người thì đừng chỉ nghĩ đến lợi ích của riêng mình mà không chịu làm chút việc vì mọi người. Đối với tài hoa của người khác thì phải nên yêu thích, khen ngợi, học tập theo chứ đừng nên phê bình, ganh tị, nói xấu.